

FARSKÝ LIST

10.november – 16.november 2025, číslo 622

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Či zlo iných ma robí lepším – druhým Ježišom Kristom (reč na hore)

Väčšina našich problémov pochádza z toho, že sme si zvykli vysvetľovať kresťanstvo ako zákon. Teda znovu chceme mať zákon. Chceme mať jasne povedané, že ak je taká a taká situácia, treba sa zachovať tak a tak, ak je iná, tak ináč.

Vec sa nemá tak. Kresťanstvo nie je zákon, ale ontológia nového človeka. To znamená, že ak Ježiš Kristus bude v tebe žiť, budeš postupovať tak, ako je to napísané v reči na vrchu. Sú to najvšeobecnejšie príklady, odkazy, že týmto smerom pôjde tvoj život a tvoje reakcie – reakcie Ježiša žijúceho v tebe. Preto dnes ľuďom, ktorí nemajú v sebe rozničený život Ježiša Krista, ktorí chápú kresťanstvo ako zákon, ktorí neprežili hlboké obrátenie, nie je možné dať reč na vrchu ako zákon, ktorý majú odteraz zachovávať. Vyhrň si rukávy a začni zachovávať zákon! V skutočnosti je to blud, lebo človek sa môže uchýliť napríklad k pasivitě, alebo rezignácii, v podstate to poslúži iba ľudskej pohodlnosti a nebude tým, o čo išlo Ježišovi.

V miere, v akej proces dozrievania Ježiša Krista v človekovi napreduje, Ježiš získava nový základ, na ktorom sa jeho láska – On sám - môže rozvíjať a konať. Od situácie k situácii robí človeka šikovnejším v rozoznávaní a vďaka tomu bude vedieť, ako má postupovať, aby to vychádzalo z lásky a nie z nenávisťi.

V tom je podstata veci. Niet žiadnych všeobecných zásad, napr. že

kresťan nemôže štrajkovať. Človek má žiť láskou. Láska mu povie, aké je riešenie.

Z toho jasne vyplýva, že neprotivenie sa zlu vcelku neznamená, že ho treba podporovať. Neznamená, že netreba hovoriť, že to alebo ono je zle. Je treba strhávať masky. Treba jasne hovoriť, že tu je zlo, že tu je chyba. Treba konať podľa svojho svedomia, ak nám ono v tejto chvíli radí. Vtedy sa určite nepomýlime. Teraz uvedieme niektoré príklady.

V spoločenstvách, kde sa tá časť kerygmy reči na vrchu jasne predkladá, nikdy sa ľuďom nehovorí: „Rob tak alebo inak“ alebo „Nerob to, či to“. Zo začiatku ľudia v našich spoločenstvách okupovali univerzitné sály na znak vzdoru voči niekomu či niečomu. Nikto zo spoločenstiev im to nevyčítal. Dnes sa zas v mnohých prípadoch nezúčastňujú na štrajkoch. Sú presvedčení, že je to odpovedanie násilím na násilie.

To nie je zásada. Napr. v Madride štrajkovali úradníci bánk. Išlo samozrejme o zvýšenie platu. Ktosi zo spoločenstva sa dostal do budovy a začal pracovať. Štrajkujúci povedali, že mu ide o plat a zapáčenie sa riaditeľovi. Sadol si k priehradke. Riaditeľ ho zavolať k sebe. Začal mu gratulovať a ďakovať za odvážny postoj atď. On mu odpovedal, že vôbec nejde o to, ale že ako kresťan nie je ani za kapitalistov ani za štrajkujúcich, pretože jedni aj druhí považujú za najdôležitejšie peniaze, že treba o ne bojovať, odplácať sa násilím za násilie.

Toto všetko sú obrovské znaky, ktoré hovoria o vtrhnutí nového svetla do ľudského života. Nevyplýva to zo zásady, že

kresťania majú nový zákon, ale z toho, že kresťania sa riadia láskou a milosrdenstvom k všetkým ľuďom.

Ježišovou črtou nie je znásilnenie slobody človeka. Preto Ježiš vysielal apoštolov hovoriac im, aby nebrali mešec, kapsu, peniaze, sandále, atď. Hovoril im, aby išli s holým Božím slovom. Majú hovoriť ľuďom, že Božie kráľovstvo je blízko.

„Kajajte sa a verte Evanjeliu!“

(porov. Mk 1,15). Prečo táto forma? Preto, aby sa ohlasovanie predstavilo človekovi v radikálnej forme, s úctou k jeho slobode, aby nebolo pod nátlakom napr. toho, že kňaz, doktor prišiel a teraz niekomu hovorí. Ale aby človek mal slobodu tresnúť dvermi, dať mu po papuli – alebo, aby sa otvoril a prijal Boha a nie tituly a autoritu ohlasovateľa.

Neviditeľný Boh chce byť empirickým faktom (Misia, poslanie cirkvi)

Prečo existuje cirkev? Dávnejšie bola vyjadrená misia cirkvi v tvrdení, že cirkev je inštitúcia vykúpenia. Boh ju dal preto, aby každý kto do nej vstupuje, bol v nej spasený. Príslušnosť k cirkvi bola vysvetľovaná dosť rigoristicky. Bolo tu úsilie, aby cirkev získala nových členov, aby všetci, ktorí do nej vstupujú, mali zaručenú a skutočnú spásu: „Mimo cirkvi niet spásy“.

Obnovená verzia hovorila, že ak niekto bez viny o nej nevie, alebo do nej nevstúpi, má šancu na spasenie, len keby mal najlepšiu vôľu chcieť byť spasený, dobré svedomie, atď. Čo je zásadným nedostatkom tohto tvrdenia? Nedostatok plyní z faktu, že v takej situácii cirkev svoj cieľ nenaplní. Ak sa na to pozrieme štatisticky, vidíme, že kresťania netvorí ani jednu tretinu ľudstva. Navyše aj cirkev je

sama v sebe podelená. Ku katolíckej cirkvi sa hlási 800 miliónov ľudí, teda trochu viac než polovica tých, ktorí sú kresťanmi.

Pozrime sa na samých katolíkov a uvedomme si fakty, pri ktorých človeku tuhne krv v žilách. Tých, ktorí chodia do kostola je v svetovom meradle 10 %, teda viac ako 70 miliónov. Keď vezmeme tých 70 miliónov, ktorí chodia do kostola a začneme medzi nimi hľadať zreých kresťanov, ktorí sú konzekventní, pre ktorých je Evanjelium všetkým, ktorí považujú svoje kresťanstvo za dôležité, tak sa situácia ukáže ešte tragickejšia. Vtedy nám z tých 10% zostane iba 1%.

Mohli by sme povedať, že je toto sa stalo s dielom Ježiša Krista, s tým čo uskutočnil. Iba toľko zostalo z toho, čo on urobil.

Rodí sa otázka, aký zmysel mal jeho príchod, utrpenie, zmŕtvychvstanie. Toľko zostalo z cirkvi. Iba toľko? Ak definujeme, že cieľom cirkvi je úsilie o to, aby celé ľudstvo, alebo prinajmenšom jeho najväčšia časť, bola katolícka, tak potom musíme priznať, že sa Ježišovi Kristovi nepodarilo uskutočniť to, čo si zaumienil. Je to najväčší krach na svete.

Do predstavy o cirkvi ako záchranného kolesa, hodeného na hladinu topiaceho sa sveta (kto sa ho neuchytlí, utopí sa), vniesol svelo II. Vatikánsky koncil. Nadviazal na dávne myšlienky, ktoré je možné sústrediť do tvrdenia: „Cirkev je sviatosťou a znakom spásy“.

Čo znamená toto tvrdenie? Ako máme rozumieť výpovedi koncilu, ktorý prirovnáva cirkev k svetlu a soli? Alebo tiež výpovedi, ktorá prirovnáva cirkev ku kvasu vloženého do cesta, či tiež k výpovedi koncilovej Konštitúcie Lumen gentium, ktorá tvrdí, že cirkev je svetlom sveta.

Zastavme sa na chvíľu pri týchto prirovnaniach. Ak sa v ich svetle pokúsime porozumieť poslaniu cirkvi, tak sa situácia trochu mení na lepšiu. Vtedy sa Ježiš Kristus nestáva skrachovancom.

Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho otca, ktorý je na nebesiach (Mt 5,14-16). V týchto výpovediach je svet predstavený ako topiaci sa v temnotách. V týchto temnotách Boh zapálil orientačné svetielko, ktorým je cirkev. Cirkev je pre svet tým, čím maják pre plaviacich sa na mori. Podľa tejto koncepcie vždy bude časť tých, ktorí sú v temnotách a časť tých, ktorí sú povolani, aby boli svetlom.

Byť svetlom pre dobro iných ľudí, pre ich spásu, to trochu modifikuje vetu: Chodte do celého sveta ... (Mk 16,15). To neznamená, že všetci ľudia majú vstúpiť do cirkvi. Ale všetky národy majú uvidieť svetlo. Preto má cirkev slúžiť svetu. Má mu ukazovať cestu a dávať nádej.

Vyššie citovaný úryvok Evanjelia nadväzuje na Izaiášovo proroctvo: Vstaň, zasvieť... (Iz 60,1-6). Je tu ukázané poslanie Izraela a cirkvi pre svet.

Cirkev je tiež soľou. Toto vyjadrenie znovu potvrdzuje, že existuje veľká oblasť sveta, ktorá potrebuje soľ. Ale je tiež na svete ktosi, kto dostal od Boha poslanie, aby posolil tieto časti sveta, aby prostredníctvom tohto poslanca bol svet chutnejšou stravou, aby dostal svoju chuť, identitu, lebo bez soli sa svet rozkladá a kazí. Cirkev je tiež kvasom. Je veľké cesto urobené z múky, do ktorého sa dáva malá štipka droždia, ktorá celé cesto premieňa.

Ak je také poslanie cirkvi, tak jej situácia nie je taká tragická a dramatická. Nevadí, že je nevelké množstvo praktizujúcich kresťanov. Problém je v tom, aby to malé svetlo bolo mocným svetlom. Aby tí, ktorých Boh povoláva do cirkvi, boli mocným svetlom, aby netleli.

Ak je soľ opravdivou soľou, stačí jej v hrnci štipka.

Cirkev skutočne plní svoje poslanie vtedy, ak jej členovia majú veľkú vieru a autentické svedectvo. O takom poslaní hovorí sv. Pavol v Liste Filipanom. Napomína kresťanov, aby boli tým, čím majú byť, t.j. soľou, ktorá nezvetrala a svetlom, ktoré netlie.

Čo urobíme s výrokom: „Mimo cirkvi niet spásy“? Či z toho, čo sme povedali nevyplýva, že časť ľudí môže ostať pohanská, že môže ostať vo svojich náboženstvách, že tiež budú spasení? To nevedie do relativizmu, pretože Boh pre celé ľudstvo predurčil jedinou cestu, v Ježišovi Kristovi.

Cirkev je Kristovým Telom a ako Kristovo Telo je pre spásu celého ľudstva nevyhnutná. Niet spásy bez Ježiša Krista pojatého celkovo, so svojou hlavou i so svojím telom, ale nie v tom zmysle, že všetci musia juridicky vstúpiť do cirkvi. To nie je v Božích plánoch. Na to poukazujú fakty, ktoré sú také, aké sú.

Ak niekto verí, že Boh riadi dejiny, vtedy vidí, že všetko je tak, ako Boh chcel. Fakt, že Boh je absolútnym pánom dejín, je trochu pohoršujúcim pre nás, ale nie pre Sväté Písmo. Poukazuje na to, že všetko, čo sa deje v dejinách, dobré i zlé, je započítané do Božieho plánu spásy. Boh o všetkom vie.

Neskôr sme urobili rozdelenie – a je dobre – že niektoré udalosti Boh chce a iné dopúšťa. Urobili sme to preto, aby sme Bohu nepripisovali zlo. Toto rozlíšenie je

dobré a definitívne. A tak môžeme povedať, že Boh dopustil druhú svetovú vojnu. Predsa však Boh nie je hodinár, ktorý skonštruoval mechanizmus sveta a tento mechanizmus sa mu neustále kazí a tak ho musí neustále opravovať. Čo opraví, to sa mu znovu pokazí. Fakty sú dané a my musíme pamätať, že sa nič nedeje bez jeho vôle a bez toho, aby na to pamätal.

To všetko je na prvý pohľad šokujúce, ale neskôršie sa stane uspokojujúce – ničoho sa neboj, vlas ti z

hlavy nespadne, Boh vie o všetkom, čokoľvek sa deje; nič podstatné sa v tebe nezmení. Všetko sa začína relativizovať a prestane byť skalou, o ktorú sa človek rozbije.

Zatiaľ v roku 2000 Boh urobil takú a nie inú situáciu, že nie celý svet je v cirkvi. Treba teda prijať koncilové vyjadrenie o cirkvi ako sviatosti spásy, ako lampe, ktorá má svietiť ľudstvu, má byť orientačným bodom, ukazovateľom cesty, miestom, z ktorého vychádza nádej pre svet.

	Čičava	Komárany	Merník
Po	<i>Svätí apoštolí Erast, Olympas, Rodión a spoločníci</i>		
10.11.	16.30 +Mária (r.Janočková)		
Ut	<i>Svätí mučeníci Ménas, Viktor a Vincent</i>		
11.11.	8.00 +Ján, Juraj, Anna (r.Tirpaková)	16.30 +Martin (r.Ragančíková)	
St	<i>Svätý hieromučeník Jozafát, polocký arcibiskup</i>		
12.11.	18.00 +Marta (r.Tkáčová)		
Št	<i>Svätý Ján Zlatoústý, konštantínopolský arcibiskup</i>		
13.11.	18.00 +Ladislav (r.Stašková)		9.00 +Ján (r.Pavučková)
Pi	<i>Svätý apoštol Filip</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
14.11.	8.00 +Anna, Štefan (r.Kopčová)		
So	<i>Svätí mučeníci a vyznávači Gurias, Samónas a Habib</i>		
15.11.	<i>Začiatok Filipovky</i>		
		16.30 +Milan (r.Boháčová)	18.00 za nedeľu * ZBP Terézia (r.Ambruchová)
Ne	Dvadsať tretia nedeľa po Päťdesiatnici		
	<i>Svätý apoštol a evanjelista Matúš</i>		
16.11.	9.15	7.30 *ZBP Anna (r.Čandíková)	

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete

Pripomínam portál dobrodinec.online. Každý váš dar je fantastickou pomocou pre našu cirkev. Aj niečím takto neviditeľným môžete byť veľmi viditeľní v Božích očiach.